

רעפ 42374-04-25 - מחמד אבו מדיגם נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 42374-04-25

לפני: כבוד השופט יוסף אלרון

המבקש: מחמד אבו מדיגם
נגד

המשיבה: מדינת ישראל
בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית
המשפט המחוזי בבאר שבע ב-עפ"ג
73869-12-24 מיום 12.3.2025 שניתן על ידי
ס' הנשיא י' רז-לוי, השופטת ד' כהן והשופטת נ'
חקלאי

בשם המבקש:

החלטה

לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופטות י' רז-לוי, ד' כהן ו-נ' חקלאי) ב-עפ"ג 73869-12-24 מיום 12.3.2025, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בבאר שבע (השופטת ש' שטרית) ב-ת"פ 47061-03-22 מיום 20.11.2024.

1. כעולה מעובדות כתב האישום, המבקש נישא לראשונה בשנת 1999 לג'לילה אבו מדיעם (להלן: ג'לילה); וביום 28.11.2018, בעודו נשוי לג'לילה, נישא לשירין סמאמרה (להלן: שירין). ביום 4.12.2018 בית הדין השרעי אישר את נישואיהם של המבקש ושל שירין.

כתב האישום ייחס אפוא למבקש עבירה של ריבוי נישואין לפי סעיף 176 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין).

2. המבקש הורשע לאחר ניהול הליך הוכחות בעבירה שיוחסה לו, ובית משפט השלום גזר עליו עונש של 12 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית. ערעור המבקש על גזר דינו נדחה על ידי בית המשפט המחוזי.

3. בבקשה שלפניי, המבקש טוען טענות משני סוגים. תחילה, המבקש מעלה טענות עקרוניות, ובהן כי עונש המאסר הקבוע בעבירת ריבוי הנישואין עומד בסתירה לחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו; וכי בית משפט זה נדרש להכריע בסוגיית סמכותו של בית הדין השרעי לאשרר נישואין שניים. במישור הקונקרטי, נטען כי העונש שנגזר על המבקש מחמיר עמו יתר על המידה, בין היתר נוכח המשקל הרב שניתן לשיקולי הרתעה ובהתחשב בכך שבית הדין השרעי אשרר את נישואיו השניים - עובדה המצדיקה אף היא הקלה בעונש, לטענתו.

4. דין הבקשה להידחות. רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד המעוררים סוגיה משפטית החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, או במקרים בהם עולה חשש כי נגרם למבקש עיוות דין או אי-צדק מהותי (רע"פ 57113-01-25 עווד נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (2.2.2025)). יתרה מכך, בקשת רשות ערעור המופנית כלפי חומרת העונש, תתקבל במקרים נדירים בלבד בהם העונש שנגזר חורג במידה ניכרת ממדיניות הענישה הנוהגת (רע"פ 34769-11-24 אלגריבי נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (25.11.2024)). עניינו של המבקש אינו נמנה עם מקרים אלה.

5. טענותיו העקרוניות של המבקש לא הועלו בהליכים קמא, ודאי שלא בעוצמה זו, לא בבית משפט השלום ואף לא בערעור לבית המשפט המחוזי - ואילו הן שניצבות במרכז בקשה זו. בקשה למתן רשות ערעור אינה בגדר "מקצה שיפורים", ודי בכך כדי לדחות (רע"פ 6659/23 דוראני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (13.9.2023)). באשר לטענותיו הספציפיות של המבקש, העונש שנגזר עליו אינו חריג לחומרה באופן המצדיק דיון ב"גלגול שלישי". לא נמצא אפוא עיוות דין או אי-צדק מהותי; לא כל שכן בהתחשב במיקום עונשו של המבקש ברף התחתון של מתחם העונש שנקבע בעניינו.

6. זה מכבר עמדתי על ההשלכות השליליות של תופעת ריבוי הנישואין, וראוי לשוב ולהדגיש את הדברים:

"תופעה זו [...] פגיעתה רבה באוכלוסיית הנשים וגוררת יחד עימה פגיעה במעמד האישה בחברות בהן התופעה נהוגה. זאת, בין היתר בשל פערי מעמדות הנוצרים לא פעם בין הנשים, אשר להם השלכות ניכרות על התפתחותם התקינה של ילדיהן ועל מצבם הבריאותי והרגשי" (רע"פ 6413/19 אבו טקיק נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (23.10.2019)).

תופעת הפוליגמיה היא תופעה פלילית פסולה, המתבצעת תוך ניצול חולשת אישה ופגיעותה, ולא בכדי כאמור המחוקק מצא לנכון לציין לצידה תקרת עונש של 5 שנות מאסר. מי ששייכת לאוכלוסייה מוחלשת בחברה שבה תופעה זו נפוצה - אינה יכולה להשמיע את קולה ולזעוק את זעקתה. משמעות תופעה זו היא לעיתים הרת אסון, ופגיעתה באוכלוסיית הנשים אשר תופעה זו היא מנת חלקן, כמו גם

השלכותיה של תופעה זו, הן רחבות היקף ובהיבטים רבים - חברתיים, סוציאליים ועוד.

בנסיבות אלה, על רשויות החוק לשמש לנשים הנפגעות מתופעה זו לפה, למשענת ולהגנה - ודבר זה ייעשה, בין היתר, על ידי אכיפת החוק; ובכלל זה, הטלת עונשי מאסר בפועל - כגורם הרתעתי מהמעלה הראשונה (ראו גם: ע"פ 4085/91 שיבלי נ' מדינת ישראל (17.10.1991)).

7. אשר על כן, הבקשה נדחית. משכך, מתייתרת ההכרעה בבקשה לעיכוב ביצוע.

ניתנה היום, כ"ט ניסן תשפ"ה (27 אפריל 2025).

יוסף אלרון
שופט